

פרק ב'

כ"ק מרן רבנו הגה"ק רבי יוסף הכהן מאמסנא זי"ע"א

ארחות חיים

במעלליו יתנכר נער

אורו הבהיר זרח בעיר צאנו בשנת ת"ר^[בג] לאביו הגה"צ רבי שמואל הכהן האלענדער זצ"ל ולאמו הצדקנית מרת רחל פריידא ע"ה בת הגה"ק רבי בנימין זאב בלומענפעלד ראב"ד לבוב זי"ע, כבר מילדותו ניכר עליו קדושתו ופרישותו, הוריו כמו הרבה מבני גליציה לא חסכו כל און והון כדי לתת לבנם המחונן בכשרונות חנוך יסודי וטהור ולא נרתעו מפני שכר הלימוד היקר ביותר, ובלבד שבנם ישאב ממעיינות של תורה וחסידות ויתעביד לאילנא רברבי.

והאר עינינו

ציון קדשו של הרה"ק מצאנו זי"ע

עודנו ילד קטן ורך בשנים והתמדתו היתה לשם דבר בהיותו בן שמונה שנים וכבר היה בקי במסכת נדרים עם פי' הר"ן ואף כבר התחיל בלימוד הל' הלואה בשו"ע, וחיש קנה לו ידיעות נכבדות בהלכותיה. יומם ולילה לא פסק פומיה מגירסא כשביללות החשוכים עם דעיכת להבת הנר נעמד אצל החלון וקרא לאור הלבנה עד שמרוב התאמצותו איבד את מאור עיניו רח"ל. אביו שחס לנפש בנו הביאו לש"ב הרה"ק מצאנו זי"ע וריפא אותו הרה"ק ובירכו שיהי' לו עינים טובים ללמוד תורה וכך היה כל ימיו עמדה לא ראייתו החדה ולא נצרך לעזרת בתי עיניים (-משקפיים) כל ימיו.^[בד]

[בג] עיין בהערה 19.

[בד] מכת"י מרן מהרש"ם הכהן זי"ע.

[illegible]

לסיוט הרחוקים וליוסובי. משה שמד מס' 24 תודפס ע"י תכנת אחרי החכמה

ה
בועז
דוד
כ

לעת מצוא

ברהגיעו לפרקו נשא את בת הגה"צ רבי אריה מאיר לנדא אבדק"ק טייטש זצ"ל^[בח] ובזיווג שני נשא רבנו זי"ע את הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה בתו של הרה"ק רבי אריה לייבוש קאננער מרימנוב זי"ע^[בט] חתנו בזוו"ר של הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זי"ע^א. אף הוא אשר הביא לנישואיו בזוו"ר עם הרבנית חיה סאסיה ע"ה בת הרה"ק רבי מרדכי זיסקינד הלוי לנדא זי"ע^א אבדק"ק סטריא ומגדולי תלמידי הרה"ק השרף מסטערליסק זי"ע והגה"ק בעמח"ס "ישועות יעקב".

שם אתה מוצא ענוותנותו

מתוך הערכה עצומה וחיבה עזה וע"פ בקשת חותנו נשאר רבי אריה לייבוש סמוך על שולחנו ברימנוב באמרו "עד עתה היית חתני, אמנם כעת הנך כבני" ואכל עמו בקערה אחת כארבעים שנה. לרוב חיבתו אף ציווה עליו שהוא שימלא את מקומו באדמו"רות שם ברימנוב ושהוא יירש את ביתו. ואכן כן הסמיכוהו צדיקי הדור לישיב על כסאו למלאות מקום הנהגתו וקיבל קוויטל'אך וברכותיו נתקיימו ופעל ישועות בישראל.

בענוותנותו ברח מאוד מכל מיני כבוד ופרסום וסירב לכל תואר של שררה והיה נחבא מאוד אל הכלים, ורק ביומא דהלולא רבה של הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע^א יום העליה הגדולה לרימנוב-ל"ד בעומה, היה מתפרסם בעל כרחו כשהיו צדיקי הדור מסבים בהכנעה על שולחנו הטהור לסעודת היא"צ והיו עולים לפקוד את הציון הק' בראשותו. חתנים נוספים היו להרה"ק רבי אריה לייבוש מרימנוב זי"ע-הרה"ק רבי יהושע פרישערמאן מטאמשוב זי"ע^א. והגה"צ^[כ] רבי שלום מילער מבאקאוואסק זצ"ל^[לא]

[בח] מוזכר בכתבי רבינו ומובא בספר אנציקלופדיה לחכמי גליציה ויש גורסים שהיה זה בזיוו"ש. אך ברור שהילדים נולדו מהרבנית חנה ע"ה. ואולי בן רבנו רבי יחזקאל מקראקא נולד מזיוו"ר כאשר זקינו הרב לנדא היה בא"ב לבעל נודע ביהודה ועל שמו נקרא.

[בט] בן הגה"ק רבי אברהם אב"ד קארטשין בן הרה"ק רבי מאיר מחירוב זי"ע שנכתב על מצבתו שלמד עם אליהו הנביא זזה"ק והיה תלמיד הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע וידיד הרה"ק מאפטא זי"ע. ובהקדמה לספה"ק ישמח משה כתב שבנו הרה"ק רבי אלעזר ניסן זי"ע מדראהביטש אבי הרה"ק הייטב לב מסיגעט היה חתנו של רבי מאיר מחירוב.

[כ] בן הרה"ק רבי יוסף גרין מיאריטשוב-טאמשוב תלמיד החוזה מלובלין והרה"ק מאפטא זי"ע. רבי יהושע היה מופלג בצדיקות. פיזר את כל כספו לצדקה ולא הפסיד מעולם תיקון חצות היה עניו ופשטן אך עם זאת עמד בתקיפות על עקרונותיו. בהתחלה סירב לנהוג באדמו"רות אך צדיקי דורו לחצו עליו לנהוג באדמו"רות. כיהן בטומשוב. בשנות התר"ל עלה לתקופת מה לארה"ק והתגורר בירושלים נפטר תמוז תרס"ו.

[לא] ב"ר שבתי יצחק אב"ד באקאוואסק ב"ר פסח דב ב"ר אברהם אבא לנגזם ב"ר שבתי אחיו של הבני יששכר מדינוב זי"ע.

ויסע מצאנז לאמסנא

רבו המובהק הרה"ק מצאנז זי"ע הסמיכו בהוראה ואף הכתירו^[לב] לכהן ברבנות ובאדמו"רות בעיר אמסנא שבגליציה (העומדת בין קראקא לצאנז) ופקד עליו לקבל "קוויטלאך" ולברך ולפעול ישועות לישראל.

תמונה מהעיר אמסנא מסומן בית הכנסת בעיר

בעת שנסע לעלות ולשמש כאבדק"ק אמסנא, שלח עמו^[לג] הרה"ק הדברי חיים זי"ע את שני חבריו וגדולי נכדיו הרה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע והרה"ק רבי משה מבארדיוב זי"ע שיתלוו עמו להכתרתו וידאגו לכל צרכי נשיאותו. בדרך נסיעתם עברו בעיר לימנוב ופנו לרבים שדר במקום-הגה"צ רבי נתן נטע גאלדבערג אב"ד לימנוב זצ"ל בעמח"ס מאורות נתן^[לד] שיצטרף עמיהם לעשות את השבת באמסנא לרגל התמנות הרב החדש.

על בנינו ועל דורותינו

עוד בהיותו צעיר לימים נקרא למלאות מקום רבו-על ברכיו למד בילדותו-וזקנו אבי אמו הגה"ק רבי בנימין זאב בלומנפלד זי"ע. כבר בצעירותו כתב עליו הגה"ק רבי שמעון סופר זי"ע אבדק"ק קראקא^[לה] כי ראוי הוא למלא מקום זקנו

החסיד רבי שלום געלער ז"ל מאמסנא

^[לב] מסופר כי חותנו של החסיד רבי שלום געללער ז"ל מאמסנא (שעוד בבחרותו זכה לחסות בצל קדשו של הדברי חיים מצאנז זי"ע ונהרג עקדה"ש בשנת תש"א בהיותו זקן בן פ"ז ביערות העיר צאנז) ה"ה החסיד רבי יואל אמסטערדאמער ז"ל מעיר צאנז עבר בתקופת הד"ח זי"ע להתיישב בעיר אמסנא וחזר לפניו אל הד"ח זי"ע לבקש שיעמיד במשרת הרבנות ויבחר במנהיג לעמוד בראש עדתו השלימה בעיר אמסנא הצביע על תלמידו רבנו זי"ע א"א כי הוא הראוי.

^[לג] גירסא נוספת שהרה"ק זי"ע בעצמו נסע עמו לאמסנא לנשאו ולעטרו בכתר הרבנות.

^[לד] נולד בשנת תקפ"א בגארליץ לאביו רבי חיים אב"ד גארליץ בילדותו נסע עם אביו להרה"ק מראפשיץ זי"ע ואח"כ נסע לחתנו הרה"ק רבי אשר'ל מראפשיץ זי"ע. היה תלמיד בנגלה ובנסתר של הרה"ק רבי שלום מקאמינקא ולאחר פטירתו דבק בלו"נ בהרה"ק מצאנז זי"ע שאהבו מאוד והכתירו לרב בלימאנוב הסמוכה לצאנז שם הנהיג עדתו כששים שנה עד לפטירתו בר"ח אב תרס"ט ומנו"כ בלימאנוב.

^[לה] נולד בתקפ"א לאביו מרן החתם סופר זי"ע לאחר פטירת אביו